

Jelenségnaptár

2006. március (JD 2 453 796–826)

A bolygók láthatósága

Merkúr. Helyzete megfigyelésre nem kedvező. A hó első napjaiban este a nyugati látóhatár közelében, a végén a hajnali szürkületben a keleti látóhatáron kereshető. 12-én alsó együttállásban a Nappal.

Vénusz. A hajnali délkeleti égbolt ékessége. A hó elején két órával, a végén másfél órával kel a Nap előtt. Fényessége $-4^m,5$ -ről $4^m,2$ -ra csökken, fázisa 0,3-ról 0,5-re növekszik. 25-én van legnagyobb nyugati kitérésben, 47° -ra a Naptól.

Mars. Az éjszaka első felében látható a Taurusban. Éjfél után nyugszik, fényessége $1^m,0$, látszó átmérője $6'',3$, mindkettő csökken.

Jupiter. Éjfél előtt kel, az éjszaka második felében látható a Librában. Fényessége $-2^m,3$, látszó átmérője $41''$.

Szaturnusz. Az éjszaka nagy részében látható a Cancer csillagképben. A kora hajnali órákban nyugszik. Fényessége 0^m , látszó átmérője $20''$.

Uránusz, Neptunusz. A Nap közelsége miatt nem figyelhetők meg.

A hónap változócsillaga: a BQ Orionis

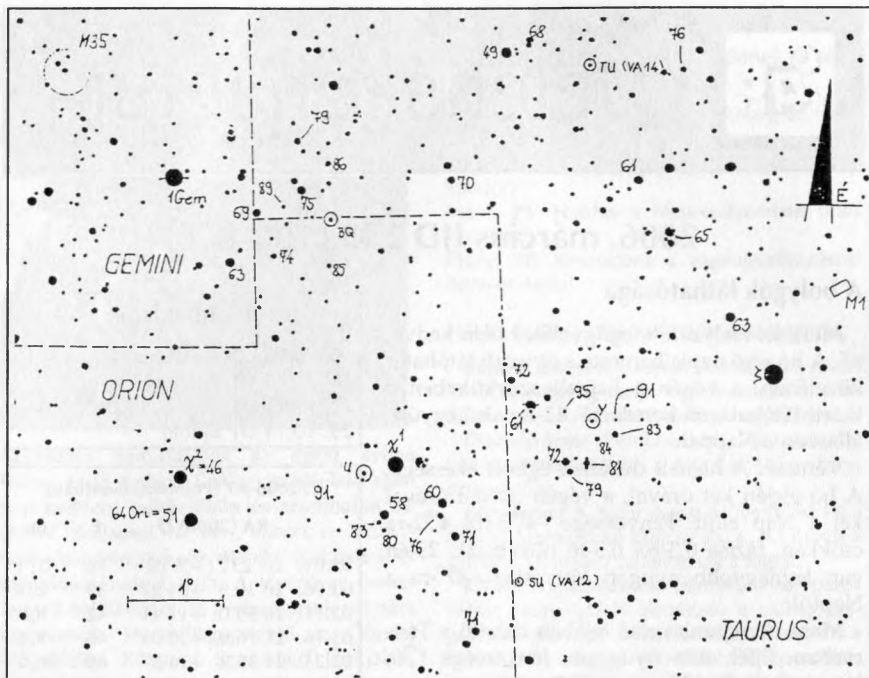
Az Orion, a Taurus és a Gemini hármass határán található e havi ajánlatunk, a BQ Orionis. Viszonylag fényes félszabályos változócsillag, $7^m,2$ – $7^m,4$ körüli maximumokkal, illetve $8^m,6$ – $8^m,8$ -as minimumokkal. Lassú hullámszámból 240 és 130 napos periódicitások sejtethetők, ezek azonban eléggé bizonytalan értékek. A csillag aktualitását az adja, hogy 2005/2006 fordulóján soha nem látott halványságú, $9^m,0$ -s minimumba érkezett, így észleléséhez elő kellett venni a kicsit nagyobb binoklikat... Mellékelt térképünk a Változócsillag Atlasz 9. füzetéből származik, segítségével észlelhetjük az Y Tau félszabályos és az U Ori mira változót is. Utóbbi e sorok megjelenésekor kerül közel szabadszemes fényességű maximumába, így kisebb műszerekkel mindhárom változó megbecsülhető. Mélyég-észlelők az M1 és az M35 megfigyelésével egészíthetik ki a változós kitérőt. (Ksl)

Holdfázisok

06. 20:16 UT első negyed
14. 23:35 UT telehold
22. 19:11 UT utolsó negyed
29. 10:15 UT újhold

C/2006 A1 (Pojmanski)-üstökös

	RA (2000)	D	E	m_v
03.01.	$20^h 23^m 11^s$	$-09^\circ 02'$	36°	$8^m,1$
03.06.	20 36,9	+04 27	39	8,3
03.11.	20 55,0	+17 11	42	8,8
03.16.	21 16,0	+28 01	46	9,4
03.21.	21 38,9	+36 37	49	10,0
03.26.	22 02,8	+43 14	51	10,6
03.31.	22 26,8	+48 17	52	11,2
04.05.	22 50,4	+52 09	53	11,8
04.10.	23 13,3	+55 08	53	12,3
04.15.	23 35,1	+57 29	53	12,8
04.20.	23 55,8	+59 23	53	13,2

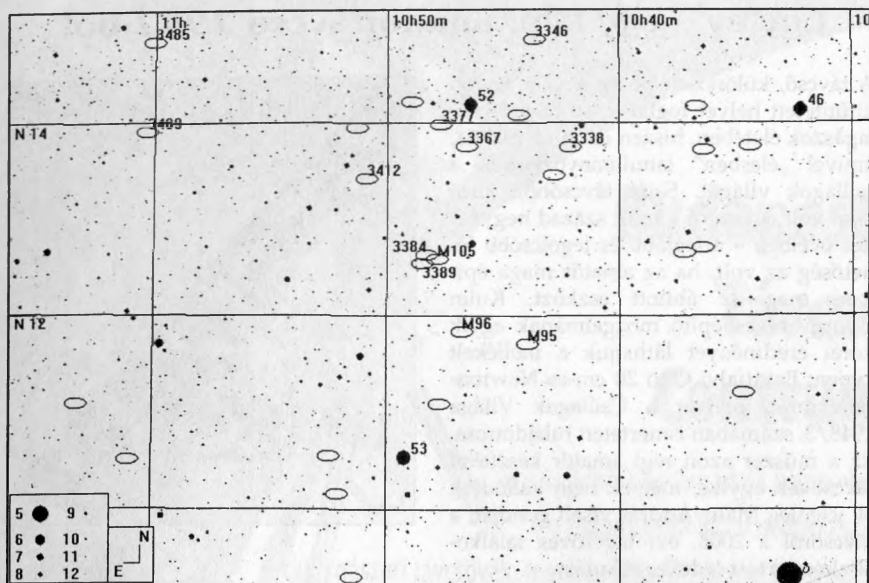
Mélyég ajánlat márciusra

Nyílthalmazok. A téli Tejút estéenként még elcsíphető, a Geminiben találjuk az NGC 2266-ot és a 2129-et, ez utóbbi két fényes csillagot ölel körül. A nagy méretű M48-ra a Hydrában lelünk rá, míg az NGC 2539 a Puppis egyik fényes csillaga mellett található. A Camelopardalis híres binoklis látványossága az úgynevezett Kemlekaszkád, melyet fényes csillagok sora alkot. Ennek „alsó” végén bukkanhatunk az NGC 1502-re.

Galaxisok. A tavasz eljöttével beköszönt a galaxisbőség is. A Leo területén kalandozva az alábbi objektumokat „zsákolhatjuk be”. Pompás galaxistrióra lelhetünk az Oroszlán „hóna alatt”, az M105/NGC 3384/NGC 3389 „személyében”. Kiválóan alkalmas képrögzítésre is, és innen csupán egy ugrás az M95 és az M96. Ha észak felé indulunk a triótól, akkor az NGC 3377-re bukkanhatunk, majd ettől keletre találjuk az NGC 3489-et. A vidék hemzseg a halványabb galaxisoktól, mindenkit bátorítunk az egyéni felfedező útra. Fényes zsákmányra áhítozóknak kínálhatjuk az M65/66 párosát.

Planetáris ködök közül a CCD-sek figyelmébe ajánljuk a Hydra objektumát, az NGC 2610-et, amely fényes csillagok háromszögében bújik meg. Ezen kívül a Camelopardalis-beli NGC 1501-et kereshetjük fel, amelynek központi csillaga sem „reménytelen 14,3 magnitúdós fényességével. A planetáris Osztriga-köd néven is ismert az amatőrök körében.

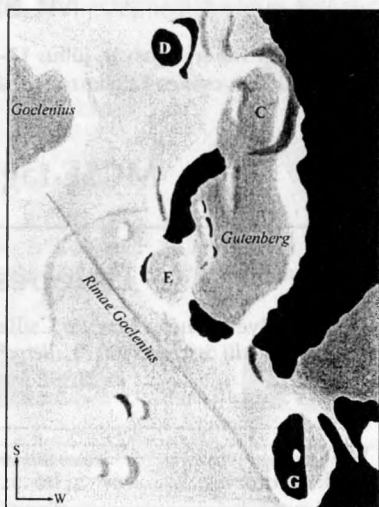
(SPE)

A hónap holdalakzata: a Rimaes Goclenius

A Mare Fecunditatis nyugati felén található a Rimaes Goclenius. A rianásrendszer közvetlenül a Gutenberg-kráter mellett helyezkedik el (Mondatlas, 48. oldal). A rianást Rudolf Gocleniusról (1547–1628) nevezték el – a német lutheránus bölcselet fontos szerepet játszott a korai reformációban, valamint a kasseli Pedagogium és a marburgi egyetem rektora is volt.

A Rimaes Goclenius összesen 240 kilométer hosszú, és több párhuzamos ágból áll. Néhány ága keresztül megy a Goclenius-kráteren is. A rianásrendszertől északkeletre több dóm is található, köztük egy 24 és egy 40,2 kilométer átmérőjű is. Ezeket is érdemes alaposabban megvizsgálni. A Gutenberg-krátertől nyugatra található a Rimaes Gutenberg rianásrendszer, mely a Gocleniuséhoz hasonlóan szintén több párhuzamos ágból tevődik össze, ágai közel azonos irányba is mutatnak, ezzel is utalva keletkezésük okára. (Jat)

Rimaes Goclenius, 2002.06.14. 20:25–20:35 UT, Csörgits Gábor rajza

Egy év – egy kép: amatőr távcső 1947-ből

A távcső, különösen pedig a saját távcső kitüntetett helyet foglal el az amatőr csillagászok életében, hiszen ez az az eszköz, amivel „élesben” tanulmányozhatjuk a csillagok világát. Saját távcsőhöz jutni nem volt egyszerű a múlt század negyvenes éveiben – a legjobb és legolcsóbb lehetőség az volt, ha az amatőr maga építette meg az áhított eszközt. Kulin György távcsőépítő mozgalmanak egyik korai eredményét láthatjuk a mellékelt képen: Barátfalvi Ottó 20 cm-es Newton-reflektorát, melyet a Csillagok Világa 1948/3. számában ismertetett tulajdonosa. Ez a műszer azon régi amatőr készítésű távcsövek egyike, melyek nem kallódtak el: jelenleg Mátis András viseli gondját; a távcsőről a 2005. évi távcsöves találkozónkon tartott érdekes előadást.

MCSE-táborok

MCSE Ifjúsági Tábor: Ágasvár, július 17–24.

Meteor 2006 Távcsöves Találkozó: Tarján, Német Nemzetiségi Tábor, július 27–30.

MCSE-tagtohorzó 2006!

Belépési nyilatkozat

Kérem felvételemet a Magyar Csillagászati Egyesületbe rendes tagként 2006-ra
(a tagdíj összege 5400 Ft, illetmény: Meteor csillagászati évkönyv 2006 és az MCSE Meteor c. havi folyóirata)

Név:

Cím:

Szül. dátum: év hó nap

Telefonszám: E-mail:

A tagdíjat az MCSE címére (1461 Budapest, Pf. 219.)
kérjük feladni rózsaszín postautalványon!

Budapesti Távcső Centrum

- » a legjobb távcsőmárkák képviselője
- » a legnagyobb hazai raktárkészlet
- » csillagászati távcsövek, mechanikák, állványok, kiegészítők
- binokulárok, spektívek, éjjellátók, mikroszkópok
- csillagászatra, természetmegfigyelésre, fotózáshoz

nyitvatartás

kedd | 16–19h
szerda | 16–19h
csütörtök | 16–19h

egyéb időpontokban
telefonos egyeztetés
alapján

telefon

(20) 432 5555
(30) 253 82 41
(30) 340 42 68

email

castell.nova@chello.hu
tavcs@tavcs.o.hu

XII. Városmajor u. 19/b
1 percre a Déli pályaudvartól

a Budapesti Távcső Centrumban
megtalálhatók:

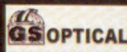
www.tavcsobolt.hu

www.tavcs.o.com

Sky-Watcher

Leitzhungaria

Professzionális

Spektívek

Óriásbinokulárok

Digitális analóg
fényképezőgépek

Lézeres
Távolságmérők

Éjjellátók

Keresőtávcsövek

Csillagászati teleszkópok

Szűrők, kiegészítők

CELESTRON

MINOX

PENTAX

TAL
Novosibirsk

Megoldások minden megfigyelési területre,
a világ vezető optikai cégeitől!

Ingyenhitel lehetőség **0%** THM, kérje árajánlatunkat faxon, e-mailen

Cím: Leitz Hungaria Kft. 1075 Budapest, Madách I. u. 13-14.

Tel.: 20/96 59 171, (1) 268 95 20 Fax: (1) 268 95 21

E-mail: absz@leitz-hungaria.hu